

Færder
nasjonalpark

Fangeleir for sovjetiske krigsfanger

Camp for Soviet
prisoners of war

Statens naturoppsyn vakttelefon
Norwegian environment agency hotline

03400

Under andre verdenskrig opprettet okkupasjonsmakten leir for omkring 300 sovjetiske krigsfanger her. Først var den arbeidsleir. Mot slutten av krigen var den en dødsleir.

Krigsfangene ble plassert i uisolerte brakker, bak doble piggrådgerder og to vaktårn. Når arbeidet på festningsverkene på Østre Bolæren ble ferdigstilt ble de arbeidende krigsfangene sendt et annet sted. I desember 1944 ble omkring 300 arbeidsuføre og svært syke fanger sent ut til Mellom Bolæren. De fleste hadde tuberkulose. I leiren var det mangel på varme, vann, mat og medisiner, og fangene ble raskt enda sykere. Mange døde våren 1945.

Et forferdelig syn møtte Milorg og Røde Kors under frigjøringen. Avisene skrev om utsultede, syke og døende mennesker som var overlatt til seg selv. De sykeste ble innlagt på Vestfold sentralsykehus hvor flere titall døde etter kort tid. I oktober 1945 ble leiren brent ned på grunn av smittefare.

Mer enn 100 000 sovjetiske krigsfanger fra krigen på østfronten ble transportert til Norge for å jobbe som slaver. Over 14 000 døde av sykdom, skader, sult og ved henrettelser. Mange spor etter denne vanskelige og vonde historien er i dag borte. Kulturminnet etter fangeleiren er sårbart, og publikum bes opptre med aktsomhet.

Sovjetiske krigsfanger har bygd veien som i dag er tursti. /Prisoners of war from the Soviet Union built this road. Today it is a hiking trail.

De sykeste ble fraktet til sykehus / Severely ill prisoners were transported to the hospital.

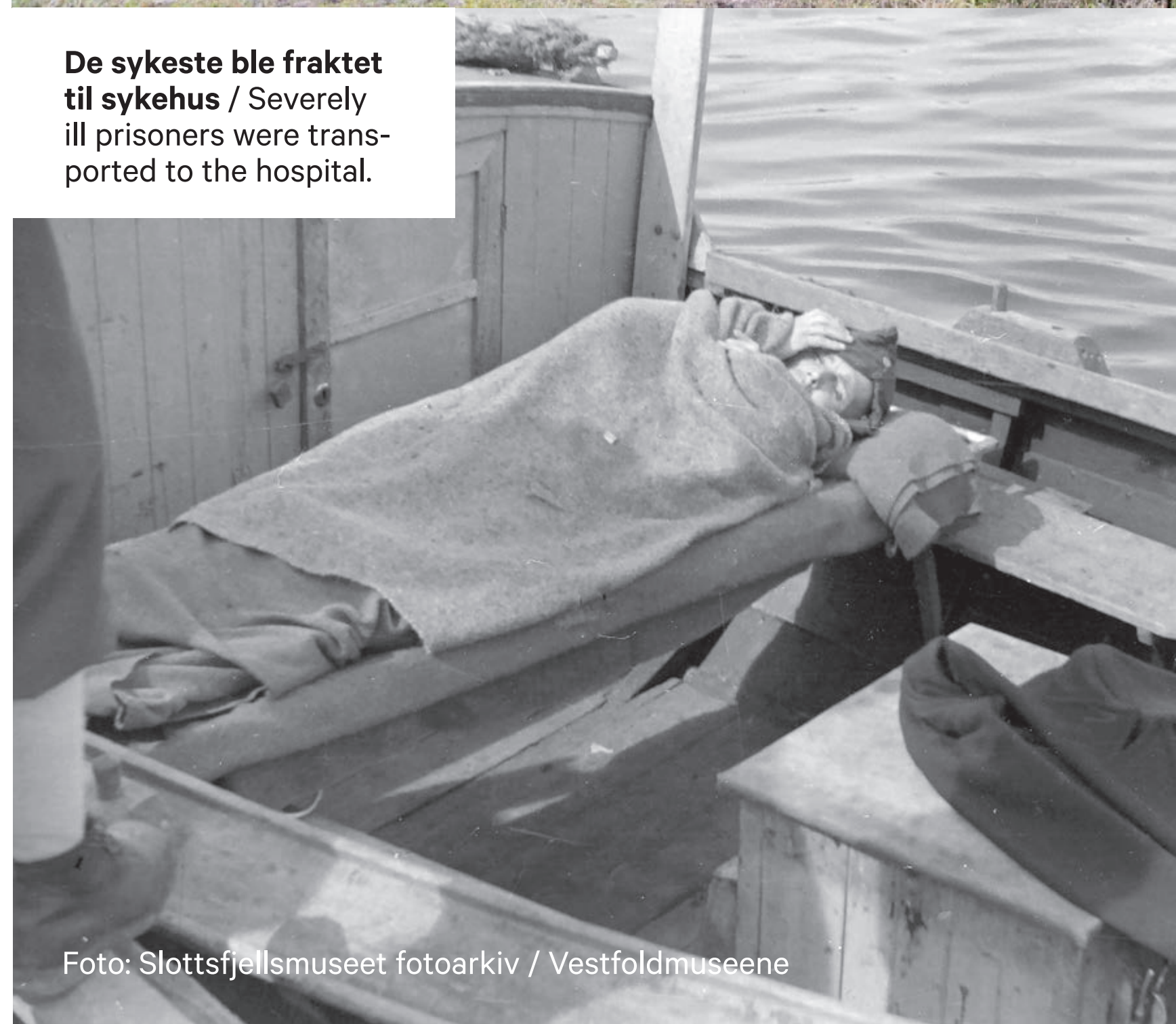

Foto: Slottsfjellsmuseet fotoarkiv / Vestfoldmuseene

Etter frigjøringen ble fangene reddet fra øya. After the liberation of Norway, prisoners were rescued from the island.

Foto: Karl O. Hannestad
Slottsfjellsmuseet
fotoarkiv /
Vestfoldmuseene

During the Second World War, German occupational forces held 300 Soviet prisoners of war in this camp. At first it was a forced labor camp. Then it became a death camp. The only shelter for the prisoners were shacks with no insulation, behind double barbed-wire fences and two watch-towers. When fortifications on Østre Bolæren was completed, they were forced to work elsewhere. In December 1944, 300 emaciated and very ill prisoners were sent to Mellom Bolæren. Most of them suffered from tuberculosis. The camp lacked heating, water, food and medicine, and the prisoners' health quickly deteriorated. Many died in the spring of 1945. Red Cross and Milorg were met by a terrible sight when they came to liberate the camp. Local newspapers reported of starving, sick and dying people, left to fend for themselves. Those in worst shape were committed to local hospitals, but a two-digit number of prisoners died shortly after the liberation. The camp was burned in October 1945, due to risk of contagious diseases.